

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرق و قلم

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكنزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول او انور

درج ايده بين آثار اعاده او انور

ديگر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياست نامه و باطامه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و مشوره اسلاميه در تحت ايد و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلى

سنه لكى التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۸۰	۴۰	غروش
روسيه	»	۶۰۵	۳۰۵	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرائق

صاحب و مؤسسلى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قبراه دن مقوا بورو ايله كوندريلىر سه سنوى

۲۰ غروش فضله آلير

دردنجى جلد

۵ ربيع الاول ۳۲۸ پنجه ۴ مارت ۳۲۵

عدد : ۸۰

عالم اسلام

افریقادہ اسلام

یازم عصر دہ بری انتشار اسلام — ادیانہ رقیبہ نک مساعی
لی سوری — بوکونکی اصرال — علمائیک وظائف نجیہ سی .

بوکون قطعاً تحقق ایتشد کہ افریقانک دین قطعی ونہائیسی
دین جلیل اسلام اولہ حق وبوقطنہ دہ ادیان سائرہ دین عمومی اولہ .
مہجقدر . یازم عصر اولیسنہ قدر افریقائی وسطیدہ اکثریت
اھالینک دینی صنملرہ ، اغاجلرہ ، حیوانلرہ عبادتدن عبارت یک
ابتدائی وحق وحقیتدن اوزاق صورادیان ایدی .

بوکون ایسہ اکثریتک تمسک ایتدیکی دین ، دین مبین اسلامدر .
واقعا هنوز بت پرستلر وار ، فقط بونلرہ فوجا فوج دین جلیلہ
دخالت ایتکمدہ درلر ، بوکون بر قطعیت ریاضیہ ایلہ حکم ایدیہ
بیلیرکہ یازم عصر صوکرہ افریقادہ بت پرست قالمیہ جق وھبسی
داخل دائرۃ اسلامیت اولہجقدر . یازم عصر قدر برمدت تعینی ،
دین اسلامک ہر درلو ہمت ودلائلندن عاری اولہرق ، بر حال طبیعیدہ
انتشاری اعتباریلہ در . اگر نشر دین ایچون عیسویلرک ابرازایتدیکی
فعالیت وفداکارلرک یوزدہ برینیہ دہ علمای اسلام اظهار ایدرسہ
تماماً مسلمان بر افریقاکورمک ایچون یازم عصر لاق برمدتہ انتشار
ایجاب ایتز .

یازم عصر دن بری افریقائی وسطیدہ دین اسلامک صورت
انتشارینی تدقیق ایدن ارباب تنقید ، مہجل دینرک مالک اولدینی
استعداد انتشارہ حیرت ایتکمدہ درلر . ناصل حیرت ایتسوتلرکہ
بوانتشار ، عادتا کندی کندینہ حصولہ کلشدر !

فی الواقع افریقائی وسطیہ نہ ہیآت ارشادیہ کوندہ ریلش ونہدہ
اورالردن مراکز مہمۃ اسلامیہ ہیآت مخصوصہ کلشدر . بر تاجر ،
بر دوحہ جی ، بر سیاح ، ملیونلرچہ آدمک دین مبینی قبولنہ سبب اولدینی
کورنلر ، بودین مہجلک صمیمیت انسانہ نزدیکندہ اظاہر حقانیتی
ایچون هیچ دلیلہ محتاج ومقتدر بولمیدینی تصدیق ایتکمدہ درلر .

بوکون افریقادہ سکسان ملیون مسلمان واردر . بونلرک یاریسی
عادتا بر صورت طبیعیدہ اسلامہ دخالت ایتشدرلر . عجباً بوسرعت
انتشار اسلامک سببی نہدر ؟ بوراسنی تدقیق فائدہ دن خالی دکلدر .

علویت دین اسلامی انسانلردن کیزلمکے چالیشان ادیان رقیبہ
رؤسای روحانیہ سی ، دین اسلامک سرعت انتشاری اسبابی تحریف
وتأویلہ چالیشیورلر ، وافریقادہ کی قبائل بدویہ ووحشیہ نک دین
جلیلمزی سہولتہ قبولی ، فکر اساسی دینک وارکان واصوللرینک
ابتدائیلمکنہ حمل ایدیورلر .

بوندن مقصدلری ایسہ ، یوز بیکلرچہ ایرا صرفیلہ نشرینہ
چالیشدقلری مذاہبک روی قبول کورمامسنی ، بومذہبلرک افریقایلرک
سویہ سی فوقندہ اولدینہ حمل ایتکدر .

بوادعا جدأ طفلانہ در ، کولنجدر . اگر بوادعا طوغری ایسہ
یوزرلہ میسیونرک افریقہ چوللرینی طولاشماسی غایۃ بلاہت وعض
جنت صایلمامزی ؟

مادام کہ میسیونرلرک نشرینہ چالیشدینی مذاہب افریقایلرک
سویہ سی فوقندہ ایش ، شوخالدہ افریقادہ طولاشوب طورمالرینہ
نہ معنا ویرملی ؟

بنابرین حقیقتہ وصول ایچون بویلہ متعظمانہ مسروداتی برطرفہ
براقلمدہ ایشی فنی بر اصول دائرہ سندہ تدقیق وتنقید ایدہ لم .

دین اسلامک اسالاسی اولان وحدانیت النہیہ ، ادراک انسانینک
هانکی درجہ وسویہ دہ اولورسہ اولسون ، دائماً کمال انہماکلہ آمادہ
بولندینی بر حقیقتدر .

« الله بر در . » جملہ سی ، ہر انسانک سہوق واجبار صمیمیتلہ
قبولدہ مضطر قالدینی بردستور قدسی وطبیعیدر . بوجملہ ، ادراکی
بر طاقم مصنع ومبدع اراجیف ایلہ زنکدارومشوش اولمامش ہر انسان
نزدندہ « یک طبیعی » بر صورتلہ منفہم ومقبول اولیور .

« محمد ، اونک پیغمبریدر . » جملہ سی دہ عین حالی حائزدر . وحدانیت
النہیہ بی بیلیمین بر آدہ ، خالقک براولدینی سویلیدیکمزدہ ، او آدم
بو حقیقتی قبول ایدیورسہ ، بو حقیقتی بزہ ایصال ایدن ذاتی انکارہ
امکان بولہ بیلیرمی ؟

صدق محمدی ، تصدیق الوہیتدہ مضطر قانلرچہ بالضرورہ
تصدیق ایدیور . پیغمبرمزلک نبوتی بوعتبارلہ غیرقابل انکاردر . بنابرین
بر طاقم طاشدن طورراغدن مصنوعاتک خالق کون ومکان اولہ میہ جغنی
کلۃ توحیدک استماعیلہ آکلایان برسودانی ، در حال بوکلۃ منجہ بی
بزہ ایصال ایدن ذات عالی نبوی بی دخی تصدیق ایدیور ، مسلمان
اولیور . بوعتبارلہ دین اسلام ، بشریتک دین طبیعیسیدر .

زہی علویت کہ طاشلرہ ، حیوانلرہ عبادت ایدن وانساندن زیادہ
بہائمہ قریب اولان بر شخصی ، بر آن ایچندہ فکر مادی ونشیمینک
سفایات عادیدہ سندن منزل معلائی تنزیہہ ایصال ایدیور !

زہی قدرت ، غریب ، حقیقت کہ بر آن اول کفر والحاد تفوہ ایدن
برکسہ نک دہانی ، بر آن صوکرہ مصدر کلۃ حق ایدیور !

ادیان رقیبہ ، بو حقیقتی تحریفہ چالیشور ، فقط حقیقت ، بوقبیل
سوء قصدلردن مصوندر . افریقادہ انتشار اسلامک اسباب صمیمیہ سنہ
واصل اولہ بیلیمک ایچون برسودانی کولہ ایلہ محرر سطورک آرہ سندہ
جریان ایش اولان محاورہ نک عرضی کافیدر . حکومت واسطہ سیلہ
ازاد ایدلمش بر کولہ بی اومہ کوتورمش وکندیسنہ بر پارچہ اکمک
ویرمشدم ؛ اک بسیط زنجی قبائلندن برینہ منسوب اولان بو آدہ
صوردم :

— مسلمانیمسک ؟

— الحمد للہ !

— خالق قاچ دانہ ؟

— (براز استغرابلہ یوزیمہ باقہرق) واحد !

— نه دن بیلورسک؟ یا بر قاج دانه ایسه؟

زنجی، عمر نده کنديسنه سورولمیان بوجتین سؤالک قارشوسنده
براز متحیر قالدی. چهره سنده بر اشمئزاز کوریلدی، جبهه سی،
ظلام ایچنده ظلام کی، سحاب سیاه اندیشه ایله قاپلاندى بو،
چوق سورمدی. زنجی باشی قالدیردی، کوزلرندن بارقه ظفر
چیقیوردی. دیدی که:

— الله هرشیدن بیوک دگلی؟

— شه سز.

— هرشیدن قوتلی دگلی؟

— البته.

— دیکله بیگز، هر نه که چوق، قیمتی یوق! بزم مملکتده
بردانه «ماينا - سلطان» وار. بش اون دانه دکل. بو عالمده بیله بر
مملکتده ایکی سلطان یوق ایکن عالمک صاحی اولان الله هیچ ایکی
اولورمی؟

— عجب اولسه، نه اولوردی؟

— (مظفرانه) بری دیکرینی تپهلر، ینه بر قالیردی!!

بوابات، اعتراف ایدرزکه ادراک بشرك صفوت وساد کیسنده
دلالت ایتمکله برابر وحدانیتک بذاته ثابت حقایقندن اولدیغنی اراه
ایتمکده در. زنجی به تکرار صوردم:

— حضرت محمد علیه السلام اقدمزک پیغمبر اولدیغنی زردن
بیلورسک؟ بوسؤالده زوالی زنجی پی شاشیرتدی. ینه اندیشه ناک
بر صورتله دوشونمکه قویولدی ... صوکره بکا اکمکنی کوستردک
دیدی که:

— بوا کمکی بکا کیم ویردی؟

— بن!

— بن شبهه ایدیه بیلیرمی یم که بوا کمکی بکا سن ویردک؟

— دلی دکلسه. شبهه ایتمک لازم.

— شبهه ایتم. سن ویردک. اللهک بر اولدیغنی بزه بیلیردنک
پیغمبرلکنه ناصل شبهه ایدیم!

صانیرم که بوصوک دلیل، بساطتی قدر عالمی و حقیقیدر. ایشته
انتشار اسلامک سبب حقیقیسی بودر. لیکن ادراک بشره وهله صفوت
ونزاهت حالنده کی دماغلره تثلیث اصلا تلقین ایدیه میور. [*]

بوندن ناشی نصرانیت محیطنده طوغمایان، اناسی باباسی نصرانی
اولمیان بر آدمک نه سوق وجدانسیله ونه ده نتیجه تدقیق و تتبع
اوله رق نصرانیتی قبول ایتمی ممکن اولمیور.

افریقای وسطیده آوچ طولوسی لیرالر صرف ایدن پروتستان

[*] بزم فکرمنه کوره تثلیث عقیده سی، دین عیسائک وحدانیت
صورتیه قبول ایدیلوب ارثیت و حاکمیت قوتیه قطعاً تأسیسندن صوکره
ظهور ایتمشدر. اگر بویه اولمیوبده ابتدای ظهور دین عیساده تثلیث
اولسه یدی، اودین ابدأ روی قبول کورمن و انتشار ایتمزدی. هند و مصر
تثلیثلری دخی وحدانیتدن صوکره ظهور اتمشدر.

وقتولک میسیونرلرینک مساعی فدا کارانه سی، منای تامیه، برهوا
اولمقده در. آغاجدن، طوبراقدن معمول بر سوری معبوده و یاخود
جنلره عبادت ایدن بر سودانی به تثلیث تلقین اولدیغنی کی، بکی
برشی سویانمش اولمیور. زنجی اوچ کشیدن متشکل بر منظومه
الوهیتله کندی معبود سورسی آره سنده بیوک بفرق کورمیور.
هدیه لر، بهرله اسماء خرستیان اولسه بیله حقیقته دین باطل
قدیمندن چیقمش صایله میور، زیرا بابا، اوغل و روح وساره کی
کثرتلری در حال اسکی معبودلرینک یکی اسملره تجایسی ش. کلنده
تلقی ایدیور.

عبادات و مراسم کلنجه: بونلرکده صافی افریقاییلر اوزرنده
هیچ بر تأثیری کورلمه مکده و دهها طوغریسی تأثیرات عجیبه سی
کورولمکده در. مثلاً صدای ناقوس، زنجیلره او قدر معکوس
بر تأثیر ویرمکده در که استماعیه برابر سودانی ده پیدا اولان حس
غالب، دانغه تسمیه ایتدکاری رقص عجیه قویولق هوسی اولمیور.
حالبوکه اذان، هر سودانی به مؤثر بر صورتله بخش احتیاسات
ایتمکده و اولنرده خشوع فکرینی او یاندیرمقده در.

شیمدی به قدر صرف ایدیان مساعی عظیمه دن اقتطاف ایدیان
خسیس و فقیر ثمرلره کوره نصرانیتک افریقاده نشر و تعمیمی املنک
بر خیالندن عبارت اولدیغنی آکلاشامقده در. آمریقادن افریقاه
خرستیان اولدقلری حالده اعاده ایدیلن زنجیلرک بکون اولادواحفادی
دخی خرستیان بولنیورلرسده بونلرک اخلاقسزانی؛ حتی بت پرستلردن
دها زیاده اولدیغنی هر منصف اعتراف ایتمکده در. افریقای غربیده کی
«لیبریا» جمهوریتی اهالیسی قدر سفیه و اخلاقسز زنجی باشقه طرفده
و حتی هنوز وحشی نامی ویریلنلری ایچنده بیله نادر بولنور.

حالبوکه بونلر اسماء خرستیاندر. شوقدر که ارثیت واعتیادله
تشوشه اوغرا ماش، صنایع منطقیه ایله اگری پی طوغری دیه قبوله
الیشامش دماغلر، خرستیانلقد کی عقاید و عباداتدن هیچ برشی
آکلایه مدقلرندن یالکیز جواز عشرت عقیده سندن استفاده ایله
بی نظیر سرخوش اولمقندن باشقه بر کارلری بولنمیور!

انکلیز اکابر مأمورینندن برذات منصفک شوسوزلری کمال اهمیتله
تلقی به شایاندر:

«خرستیان اولمش، ومدنیته کیرمش کی کورینن زنجیلر او قدر
اخلاقسز آدملردر که بز بونلرک شهادتنه هیچ بر اهمیت ویرمه که
مجبوریت کورمکده یز، حالبوکه مسلمان یرلیر یک صاف و شایان
اعتماد آدملردر. بونلر مکافات اخرویه به انتظاراً صبور و قناعتکار
اولیورلر که بوده برنجیلر قدر خرسزلفه منهمک اولمالرینی ایجاب
ایدیور.»

شهبندر زاده فلهلی

[مابعدی وار]

احمد حلمی